

De același autor la Editura Nemira:

Adâncurile cerului

Copiii cerului

La Capătul curcubeului

VERNOR VINGE s-a născut în 1944 în Waukesha, Wisconsin, și provine dintr-o familie de geografi, fiind fascinat încă din copilărie de știință și calculatoare. Licențiat în informatică, a fost profesor de matematică și calculatoare la Universitatea de Stat din San Diego până în anul 2000, când s-a dedicat exclusiv carierei literare. A debutat cu texte SF în 1966, dar a devenit cunoscut abia în 1981, după publicarea nuvelei *True Names*. Aceasta și următoarele două romane, *The Peace War* (1984) și *Marooned in Realtime* (1986), au subliniat interesul său față de singularitatea tehnologică. În 1993, a câștigat Premiul Hugo pentru *Foc în Adânc* (Nemira, 2008, 2016), performanță pe care a repetat-o în 2000 cu volumul *Adâncurile cerului* (Nemira, 2010). În 2007, *La Capătul curcubeului* (Nemira, 2012) i-a adus al treilea Premiu Hugo pentru roman. Nuvelele *Fast Times at Fairmont High* (2002) și *The Cookie Monster* (2003) au fost onorate cu aceeași distincție. Vernor Vinge a fost căsătorit cu scriitoarea de science fiction Joan D. Vinge, de două ori câștigătoare a Premiului Hugo. Cel mai recent roman semnat de autor este *Copiii cerului* (2011 – Nemira, 2016).

VERNOR VINGE

■ FOC ÎN ADÂNC

Traducere din limba engleză
MIHAI-DAN PAVELESCU

Hibernoterapia în sine era lipsită de vise. Cu trei zile în urmă se pregătiseră de plecare, iar acum erau aici. Micul Jefri se plângea că pierduse tot ce fusese mai interesant, însă Johanna Olsndot era mulțumită că dormise; ea îi cunoscuse pe unii adulți din cealaltă navă.

Johanna plutea între rackurile de hibernauți. Căldura reziduală degajată de condensatoare făcea ca bezna să fie infernal de fierbinte. Pete neregulate de mucegai cenușiu creșteau pe pereți. Cuvele de hibernoterapie erau practic lipite între ele, cu interstiii înguste pentru acces la fiecare al zecelea rând. În unele locuri numai Jefri ar fi putut ajunge. Trei sute nouă copii zăceau acolo – toți copiii, cu excepția fetei și a fratelui ei, Jefri.

Cuvele de hibernoterapie erau modele simple de spital. Dacă li se asigura ventilație și întreținere corespunzătoare, ar fi fost bune pentru o sută de ani, dar... Johanna își șterse fruntea și privi afișajul uneia dintre ele. Aidoma majorității celor din rândurile interioare, aceasta era în stare critică. Timp de douăzeci de zile îl menținuse pe băiatul dinăuntru în hibernare, însă probabil că avea să-l ucidă peste încă o zi. Fantele ei de ventilare erau curate, totuși Johanna le mai aspiră o dată... mai degrabă ca o rugăciune pentru noroc decât ca întreținere eficientă.

Mama și tata nu puteau fi învinuiți, deși Johanna bănuia că ei se autoînvinovăteau. Evadarea fusese pusă la cale cu materialele

de care dispuseseră, în ultima clipă, când experimentul devenise periculos. Cei din Laboratorul Superior făcuseră ce putuseră pentru a-și salva copiii și a se proteja împotriva unui dezastru și mai mare. Chiar și așa situația s-ar fi putut rezolva, dacă...

- Johanna! Tati zice că nu mai e timp. Zice să termini ce faci și să vii sus.

Jefri își strecurase capul prin trapă, ca să strige la ea.

- Bine!

Oricum n-ar fi trebuit să fie aici, jos; nu mai putea face nimic pentru a-și ajuta prietenii.

Tami, Giske și Magda... vă rog, vă rog să nu pățiți nimic! Johanna se trase prin interstițiul de acces și fu cât pe ce să se izbească de Jefri care venea din direcția opusă. Băiatul o prinse de mână și rămase lângă ea, în timp ce pluteau spre trapă. În ultimele două zile nu mai plânsese, dar pierduse mult din independența ultimului an. Acum erau cu ochii-n patru.

- Coborâm lângă Polul Nord, lângă toate insulele alea și *gheață!*

În cabina aflată dincolo de trapă, părinții lor își fixau centurile. Arne Olsndot ridică ochii la ea și zâmbi.

- Haide, puștoaico! Ia loc. În mai puțin de o oră vom fi pe sol.

Johanna îi răspunse zâmbetului, aproape purtată de entuziasmul lui. Ignoră talmeș-balmeșul de echipamente și mirosurile degajate într-un spațiu închis de douăzeci de zile. Tata arăta la fel de cutezător ca orice poster pentru aventură. Lumina dinspre ferestrele display-ului se reflecta din încrețiturile costumului presurizat. Tocmai venise din exterior.

Jefri își făcu vânt în cabină, trăgând-o pe Johanna după el. Se fixă în plasa de reținere dintre ea și mama lor. Sjana Olsndot îi verifică centurile, apoi pe ale fetei.

- Asta va fi interesant, Jefri. Vei învăța ceva.

- Da, totul despre gheață.

O prinsese de mână pe mama. Ea zâmbi.

- Nu azi. Mă refer la asolizare. Acum nu va mai fi ca un agravi sau o balistică.

Agraviul era mort. Tata tocmai detașase capsula lor de transport. N-ar fi putut asoliza nava principală cu un singur jet funcțional.

Tata făcu ceva cu vâlmășagul de comenzi pe care le softcablase la datasetul lui. Corpurile li se afundară în plase. De jur împrejur, carcasa calei trosni și traversele de susținere ale cuvelor de hibernoterapie pârăiră și pocniră. Ceva zăngăni în „cădere“ pe toată lungimea carcasei. Johanna bănuie că frâneau cu 1 g.

Jefri își mută privirea de la display-ul de exterior la mama sa, după aceea înapoi.

- Și atunci cum va fi?

Părea curios, totuși glasul îi tremurase ușor. Johanna aproape că zâmbi; Jefri știa că încercau să-l distragă și se străduia să-și joace rolul.

- Aceasta va fi o coborâre exclusiv cu racheta, alimentată aproape în permanență. Vezi fereastra din mijloc? Videocamera aceea privește drept în jos. Practic poți vedea cum încetinem.

Așa era. Johanna aprecie că se găseau la mai puțin de două sute de kilometri altitudine. Arne Olsndot utiliza racheta care fusese atașată de partea dorsală a carcasei calei pentru a anula complet viteza orbitală. Nu existau alte opțiuni. Abandonaseră transportorul, cu agraviul și ultrapropulsia. Nava îi adusesse departe, dar controlul automat dădea rateuri. Plutea inertă pe orbita lor, la câteva sute de kilometri în față.

Le mai rămăsese doar carcasa calei. Fără aripi, fără agravi, fără aeroscut. Carcasa era un cofraj cu ouă de o sută de tone, balansat pe un jet arzător.

Mama nu-i descria chiar așa lucrurile lui Jefri, deși spusele ei erau adevărate. Cumva se părea că-l făcuse pe puști să uite pericolul. Înainte de a se muta în Laboratorul Superior, Sjana Olsndot fusese o populară scriitoare-arheolog în Domeniul Straumli.

Tata opri jetul și redeveniră imponderabili. Johanna simți un val de gheață; de obicei nu avea rău de spațiu, dar asta era altceva. Imaginea uscatului și oceanului din fereastra orientată în jos crescuseră treptat. Se zăreau doar câțiva nori răzleți. Linia coastei era o recursiune infinită de insule, strâmtori și golfulețe. Culoarea verde-închis se lăța în lungul coastei și în sus pe văi,

transformându-se în negru și gri pe munți. Exista zăpadă – și probabil gheața lui Jefri –, împrăștiată în arce și petice. Totul era atât de frumos... iar ei cădeau drept într-acolo!

Johanna auzi zăngănituri metalice pe carcasa calei, când jeturile de poziționare le întoarseră vehiculul, orientând în jos jetul principal. Fereastra din dreapta arăta acum solul. Jetul anclanșă din nou, la o decelerare apropiată de 1 g. Display-ul se înnegri într-un halo de arsură.

– Uau! făcu Jefri. E ca-ntr-un elevator, în jos și-n jos și-n jos și-n jos...

Până jos mai erau o sută de kilometri așa că încetiniră pentru ca frânarea atmosferică să nu-i facă bucățele.

Sjana Olsndot avea dreptate: era un mod nou de a coborî de pe orbită, însă nu o metodă pe care s-o fi preferat în circumstanțe normale.

Cu certitudine nu fusese intenționată în planurile inițiale de evadare. Ei trebuiau să facă joncțiunea cu fregata Laboratorului Superior... și cu toți adulții care puteau scăpa din Laboratorul Superior. Și, desigur, joncțiunea urma să se petreacă în spațiu, un transfer simplu. Fregata plecase însă și ei rămăseseră pe cont propriu. Ochii ei se întoarseră fără să vrea către carcasa de dincolo de părinții ei. Zărea acolo decolorarea familiară. Semăna cu un mușchi cenușiu... care creștea din învelișul ceramic curat. Părinții nu vorbeau mult despre asta, nici chiar acum, atât doar că nu-l lăsau pe Jefri să se apropie de mușchiul acela. Totuși Johanna îi auzise o dată, când ei crezuseră că frații se aflau în capătul opus al carcasei. Glasul tatei aproape clocotise de furie.

– Totul a fost degeaba! rostise el încet. Am creat un monstru, am fugit și acum suntem rătăciți în Adânc.

Și glasul mamei, chiar mai încet:

– Pentru a mia oară, Arne, n-a fost degeaba. Îi avem pe copiii. Fluturase din mână spre asperitatea care se lătea peste perete. Și ținând seama de vise... direcțiile pe care le-avem... cred că-i lucrul cel mai bun la care am putea spera. Cumva, noi purtăm răspunsul la tot răul pe care l-am stârnit.

După aceea Jefri topăise zgomotos prin cală, anunțându-și intrarea iminentă, și părinții amuțiseră. Johanna nu avusese curajul de a-i

întreba despre ce vorbiseră. În Laboratorul Superior se întâmplaseră evenimente stranii, iar către final, unele de-a dreptul neliniștitoare; până și oamenii nu se mai comportau chiar ca înainte.

Trecură minute. Coborâseră mult în atmosferă. Carcasa vibra de forța fluxului de aer... sau a turbulențelor provocate de jet. Situația era totuși îndeajuns de constantă pentru ca Jefri să înceapă să se plictisească. Mare parte din fereastra de coborâre era opacizată de strălucirea aerului din jurul jetului. Restul era mai clar și mai detaliat decât orice văzuseră ei pe orbită. Johanna se întrebă de câte ori se asolizase pe o planetă necunoscută după mai puține misiuni de recunoaștere ca în cazul lor. Nu aveau nicio cameră telescopică și nicio sondă exploratoare.

Din punctul de vedere al caracteristicilor fizice, planeta se apropia de idealul uman – un noroc extraordinar după toate ghinioanele lor.

Era un paradis prin comparație cu bolovanii fără atmosferă ai sistemului care fusese stabilit ca prim loc pentru *rendez-vous*.

Pe de altă parte, aici existau forme de viață inteligentă: de pe orbită, zăriseră drumuri și așezări. Nu se distingeau însă dovezi ale unei civilizații tehnice: niciun aparat de zbor, nicio sursă radio sau de energie intensă. Coborau într-un colț puțin populat al continentului. Cu puțin noroc, nimeni nu avea să le vadă asolizarea printre văile verzi și piscurile negre și albe, iar Arne Olsndot putea merge cu jetul până la sol fără să se teamă că va afecta altceva decât iarba și pădurea.

Insulele din largul coastei lunecară pe lângă obiectivul videocamerei. Jefri scoase un strigăt și arătă cu mâna. Imaginea trecuse deja, dar fata o zărise și ea: un poligon neregulat de ziduri și umbre pe o insulă. Îi reamintise de castelele din Epoca Prințeselor de pe Nyjora.

Acum putea distinge arborii în mod individual, cu umbre lungi în lumina piezișă a soarelui. Vuietul jetului era mai puternic decât orice auzise vreodată; pătrunseseră mult în atmosferă și nu se îndepărtau de sunet.

– ...lucrurile o iau razna! strigă tata. Și nici n-am programe să le-ndrepte... Încotro, iubito?

Mama se uită de la o fereastră la alta a display-ului. Din câte știa Johanna, nu puteau mișca videocamerele și nici activa altele.

- ...dealul ăla, deasupra lizierei, dar... cred c-am văzut o haită de animale fugind din fața jetului pe... versantul de vest.

- Da, strigă Jefri, *lupi!*

Johanna zărise doar o străfulgerare de puncte mișcătoare.

Se păstrau la o mie de metri altitudine deasupra coamelor dealurilor. Zgomotul era dureros, interminabil; nu se mai putea comunica prin cuvinte. Plutiră lent peste peisaj, atât pentru a recunoaște terenul, cât și pentru a se feri de coloana de aer supraîncălzit care se înălța în jurul lor. Solul era mai degrabă vălurit decât foarte accidentat și „iarba“ părea mușchi. Totuși Arne Olsndot șovăia. Jetul principal fusese conceput pentru obținerea corespondențelor de viteze după salturile interstelare și putea staționa destul timp la altitudinea aceea, însă când atingea solul, ar fi fost preferabil ca locul să fie fără probleme. Johanna își auzise părinții vorbind despre asta... când Jefri era la cuvele de hibernoterapie, în afara razei auditive. Dacă în sol era prea multă apă, împroșcarea rezultată avea să fie un proiectil de aburi, care putea străpunge învelișul exterior. Asolizarea pe deasupra arborilor ar fi prezentat unele avantaje nesigure, oferindu-le poate o oarecare amortizare și distanță față de împroșcare. Acum însă aleseră contactul direct. Cel puțin puteau să vadă unde coborau.

Trei sute de metri. Tata deplasă jetul pe suprafața solului. Peisajul blând explodează. După o clipă, carcasa se zgudui în coloana de aburi. Videocamera orientată în jos sucombă. Dar nu dădură înapoi și, după câteva momente, hurducăturile se potoliră; jetul străpunsese pânza de apă sau permafrost de sub ei. În cabină, aerul devenea tot mai fierbinte.

Olsndot îi coborî lent, călăuzindu-se după videocamerele laterale și șuierăturile aburilor. Opri jetul. Urmă o înspăimântătoare cădere de jumătate de secundă, după care se auzi zgomotul pilonilor de contact izbind solul. Se încordară, apoi un pilon gemu, cedând ușor.

Tăcere, cu excepția trosniturilor termice din carcasă. Tata privi manometrul lor ad-hoc. Rânji spre mama.

- Nicio fisură! Pun prinsoare c-aș putea chiar să decolez cu scumpa asta!

2

O diferență de o oră în plus sau în minus și viața Pelerinului Wickwrackrom ar fi fost cu totul alta.

Cei trei călători se îndreptau spre apus, coborând din Colții-de-gheață către castelul Jupuitoarelor de pe Insula Tăinuită. În viața Pelerinului existaseră momente când n-ar fi putut suporta tovarășia, totuși în ultimul deceniu devenise mult mai sociabil. Acum îi plăcea să călătorească împreună cu alții. În ultimul său drum prin Marele Nisipos, în grupul lui fuseseră cinci haite. Pe de o parte fusese o chestiune de asigurare: unele decese sunt aproape inevitabile când distanța dintre oaze poate fi de o mie de mile... și oazele înseși sunt efemere. Dar pe lângă siguranță el învățase multe din conversațiile cu ceilalți.

Nu era însă la fel de încântat de actualii săi companioni. Niciunul nu era un adevărat pelerin; amândoi aveau secrete. Copistul Jaqueramaphan era amuzant: un prostovan distractiv și un izvor de informații necoordonate. Exista în același timp probabilitatea însemnată de a fi o iscoadă. Asta nu era o problemă, atâta timp cât nu exista vreo suspiciune că Pelerinul ar lucra cu el. Al treilea din grupul lor era cel care-l neliniștea cu adevărat. Tyratlect era o nou-creată, încă incomplet unificată; nu-și luase un prenume. Tyratlect susținea că ar fi fost învățătoare, dar undeva în ea (sau el? preferința sexuală nu era deocamdată clarificată) se ascundea un ucigaș. În mod evident, era o Jupuitoare fanatică, distantă și

rigidă în majoritatea timpului. Aproape cu siguranță fugea dinaintea masacrului care urmăsea tentativei eșuate a Jupuiitorului de a prelua puterea în Răsărit.

Pelerinul se întâlnește cu cei doi la Poarta Orientului, pe coasta republicană a Colților-de-gheață. Amândoi doreau să viziteze castelul de pe Insula Tăinuită. Și, ce naiba, ar fi fost doar un ocol de șaizeci de mile de la drumul principal spre Cioplitorii-în-lemn; toți ar fi trebuit să traverseze munții. În plus, Pelerinul dorise de mulți ani să viziteze Domeniul Jupuiitorului. Poate că unul dintre cei doi l-ar fi putut strecura înăuntru. Foarte multă lume îi condamnă pe Jupuiitori, totuși Pelerinul Wickwrackrom nu se putea decide în privința răului: când suficiente reguli sunt încălcate, uneori poți să găsești și lucruri bune în toiul carnajului.

În după-amiaza aceasta, ei ajunseseră în sfârșit să vadă insulele din largul coastei. Pelerinul fusese acolo cu numai cincizeci de ani în urmă. Chiar și așa, nu era pregătit pentru frumusețea acestor tărâmurii. Coasta nord-vestică avea de departe climatul arctic cel mai blând din lume. În toiul verii, cu ziua nesfârșită, adâncurile văilor lărgite de ghețari înverzeau. Dumnezeu cioplitorul se aplecase să atingă ținuturile acestea... și dățile Sale fuseseră făcute din gheață. Acum din gheață și zăpadă nu mai rămăseseră decât arce păcloase pe orizontul răsăritean și peticele risipite pe dealurile din apropiere. Vara, peticele acelea se topeau, dând naștere la pârâiașe care se uneau și curgeau în cascade peste pereții abrupti ai văilor. În dreapta sa, Pelerinul alergă peste o întindere plată de sol îmbibat în apă care nu avea unde să se scurgă. Era încântat de răceala de sub picioare și nici măcar nu se sinchisi de fânțarii și musculițele care se învolburau în jurul lui.

Tyratlect mergea paralel cu el, dar deasupra liniei ierbii. Fusese destul de vorbăreț până ce valea cotise și se zăriseră loturile agricole și insulele. Undeva acolo se afla castelul Jupuiitorului și misiunea ei nebuloasă.

Copistul Jaqueramaphan fusese peste tot, alergând fără minte de jur împrejur. Se adunase în doi și trei și făcuse glume care stârniseră până și râsetele încruntatei Tyratlect, apoi suise pe o înălțime și

anunțase ce vedea în depărtare. El zărise primul coasta. Asta îi readusese o doză de seriozitate. Clovneriile îi erau și așa destul de periculoase, dar să le mai execute și pe teritoriul unor renumiți siluitori...

Wickwrackrom anunțase o pauză și se adunase pentru a-și potrivi curelele ranițelor. Restul după-amiezii avea să fie tensionat. Trebuia să decidă dacă dorea cu adevărat să intre în castel cu prietenii săi. Un spirit aventuros, fie el și pelerin, are unele limite.

- Hei, n-auziți un bas? strigă Tyratlect.

Pelerinul ascultă atent. Se auzea un uruit - puternic, dar la limita inferioară a spectrului său audibil. Pentru o clipă teama îi depăși nedumerirea. Cu un secol în urmă, el fusese martorul unui cutremur monstruos. Zgomotul acesta era similar, totuși pământul nu i se mișca sub picioare. Să însemne asta că nu vor urma alunecări de teren și inundații fulgerătoare? Se lăsă pe vine, uitându-se în toate direcțiile.

- Este-n cer! arată Jaqueramaphan.

O pată strălucitoare atârna aproape deasupra capetelor lor ca o lance subțire de lumină. Nicio amintire, nici chiar vreo legendă nu veni în mintea lui Wickwrackrom. El se împrăstie, cu toți ochii ațintiți asupra luminii care se mișca lent. *Corul Domnului*. Trebuia să fie la multe mile deasupra, totuși îl auzea. Își feri ochii de lumină și imaginile remanente îi dansară dureros pe retine.

- Este tot mai luminoasă, mai asurzitoare, spuse Jaqueramaphan. Coboară-n dealurile alea, pe coastă.

Pelerinul se adună laolaltă și goni spre apus, strigând la ceilalți. Avea să se apropie atât cât să nu-și pună viața în pericol și după aceea să privească. Nu mai ridică ochii. Pata era pur și simplu prea luminoasă. Proiecta umbre în plină zi!

Alergă încă o jumătate de milă. Steaua continua să fie în văzduh. El nu-și putea reaminti o stea căzătoare atât de lentă, deși unele dintre cele mai mari declanșau explozii teribile. De fapt... nu existau istorii din partea vreunora care să fi fost în apropierea unor asemenea obiecte. Curiozitatea lui nestrunită, de pelerin, păli când își aminti amănuntul acesta. Se uită în toate direcțiile. Tyratlect